Agnieszka Metelska

Nowe książki

Palestra 46/5-6(533-534), 126-129

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MUZEUM HISTORII POLSKI

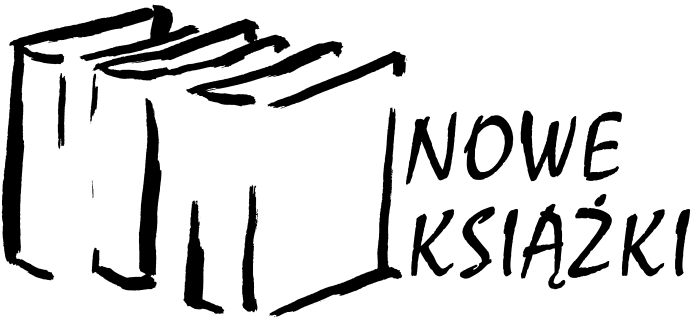

UKAZAŁY SIĘ:

Praca zbiorowa pod redakcją Bogusława Banaszaka i Artura Preisnera
Prawa i wolności obywatelskie w Konstytucji RP
Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2002

Praca w sposób kompleksowy ujmuje temat, wychodząc z ogólnych wiadomości o prawach człowieka i ukazując relacje pomiędzy jednostką a społecznością, jednostką i państwem. Przedstawiono różne koncepcje praw jednostki: od liberalnej, chrześcijańskiej, marksistowskiej, faszystowskiej – aż po islamską i azjatycką. Na tym tle autorzy prezentują Konstytucję RP z 2 kwietnia 1997 r. jako akt o najważniejszym znaczeniu dla polskiego systemu prawnego. Komu przysługuje ustanowione prawo i w jakim zakresie może być ono wykonywane? Autorzy dzielą się swoimi uwagami i wątpliwościami. Rozważania dotyczą m.in. znaczenia pojęcia godności człowieka w polskim porządku konstytucyjnym, prawnej ochrony życia oraz całego pakietu swobód obywatelskich: od wolności sumienia i wyznania, prawa do nauki – do wolności zrzeszania się i swobody działalności partii politycznych.

Alicja Czajkowska, Elżbieta Pachniewska
Prawo o aktach stanu cywilnego. Komentarz, orzecznictwo, wzory dokumentów i pism
Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2002

Stan prawny książki sygnowany jest na 1 stycznia 2002 r. Autorki podkreślają, że od 1995 r. w przepisach prawnych z zakresu kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz innych (np. w przepisach prawa o aktach stanu cywilnego) następowały częste, istotne zmiany legislacyjne. Przykładem zmiany wprowadzone w ustawach

zwanych „okołokonkordatowymi". Po ponad pół wieku zmieniono porządek prawny ustalający w 1946 r. jednolitą, świecką formę rejestracji stanu cywilnego. W 1998 r. zmieniono przepisy prawne dotyczące zawarcia małżeństwa, kodeks rodzinny i opiekuńczy, kodeks postępowania cywilnego, prawo o aktach stanu cywilnego. Wprowadzono możliwość zawarcia małżeństwa przed duchownymi, ze skutkami cywilnymi, dla 9 kościołów i Gmin Wyznaniowych Żydowskich. Zaistniała zatem potrzeba opracowania nowego komentarza do prawa o aktach stanu cywilnego. Podjęto próbę wyjaśnienia zwłaszcza nowych uregulowań prawnych, obejmujących normy prawa materialnego i proceduralnego, a także o charakterze ustrojowym, dotyczących statusu kierownika urzędu stanu cywilnego oraz funkcjonowania tego urzędu. Autorki wykorzystały ponad pięćdziesięcioletnią praktykę urzędów stanu cywilnego, posłużyły się bogatym dorobkiem orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Maria Jasińska
Skarga pauliańska. Komentarz
Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2002

Niemożność uzyskania zapłaty w ramach danego stosunku zobowiązaniowego jest jednym z podstawowych problemów w działalności gospodarczej. Jedną z najważniejszych przyczyn jest brak dostatecznego zabezpieczenia kontraktu w chwili jego urzeczywistnienia. Podstawową zasadą prawa cywilnego jest reguła, że stosunek zobowiązaniowy powstaje i wiąże jedynie jego strony. Odstępstwo od tej zasady stanowi omawiana „skarga pauliańska". Jest ona szczególnym rodzajem stosunku zobowiązaniowego: osoba trzecia, nie będąca podmiotem danego stosunku prawnego, zawiązanego między dłużnikiem a wierzycielem, staje się zobowiązana wobec wierzyciela z chwilą, gdy ten ostatni występuje przeciwko niej z zarzutem lub z powództwem związanym z dochodzeniem swoich roszczeń od dłużnika. Skarga pauliańska staje się bardzo często jedynym środkiem ochrony praw wierzycieli. W komentarzu wyjaśniono skomplikowany charakter tej instytucji, zakładający zaistnienie łącznie kilku przesłanek, tak aby mogła ona częściej wspomagać wierzycieli w dochodzeniu praw od dłużników.

Beata Merlewska-Budzik
Spółka z o.o. Prawo spółek handlowych
Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2002

Książka ukazała się jako 9 tom Warszawskiego Zbioru Pism, który jest wielotomowym opracowaniem zawierającym wzory pism z prawa materialnego i procesowego. Tom 9 obejmuje wzory pism związanych z utworzeniem i funkcjonowaniem

najbardziej popularnej typu spółki handlowej, jaką jest spółka z o.o. Znalazły się w nim umowy zawierane w związku z prowadzoną przez spółkę działalnością, uchwały zgromadzenia wspólników, formularze wniosków i załączników składanych do Krajowego Rejestru Sądowego, pisma procesowe wnoszone w postępowaniu upadłościowym i układowym, polubownym, nakazowym upominawczym, uproszczonym i egzekucyjnym. Do zbioru dołączono CD, który zawiera wszystkie pisma zawarte w opracowaniu, przygotowane w formie fomularzy w edytorze Word.

Dorota Bugajna-Sporczyk, Alfred Gola, Tadeusz Żyznowski
Wzory pism procesowych w sprawach cywilnych, gospodarczych i rejestrowych
Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2002

Jest to już czwarta edycja cieszącej się powodzeniem publikacji. Aktualizacja była niezbędna, ponieważ od czasu poprzedniego wydania w roku 1999 zaszły liczne zmiany legislacyjne. Dotyczą one przede wszystkim procedury cywilnej i są związane m.in. z wprowadzeniem nowych postępowań: uproszczonego, rejestrowego, w sprawach wieczystoksięgowych, o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką. Dużej zmianie uległ również cały dotychczasowy system rejestracji podmiotów jej podlegających. Wszystko to znalazło wyraz nie tylko w samych wzorach pism procesowych, ale również w objaśnieniach, zamieszczonych pod każdym wzorem. Wzory porządkują tę obszerną problematykę z uwzględnieniem kryterium w postaci rodzaju podmiotu i rodzaju właściwego wniosku.

POLECAMY:

Jolanta Jabłońska-Bonca
Prawnik a sztuka negocjacji i retoryki
Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2002

Umiejętność perswazji i negocjacji, łatwe nawiązywanie kontaktów społecznych – to niemal podstawowe kwalifikacje każdego współczesnego prawnika. Elementy nauki o komunikowaniu, sztuki retoryki i sztuki negocjacji są obecne w programach wielu szkół prawniczych na świecie. Autorka postuluje, aby i w naszym systemie kształcenia prawników znalazły należne miejsce. Książka jest pierwszą na rynku polskim pracą przedstawiającą wybrane zagadnienia z tego zakresu, adresowaną do studentów prawa, aplikantów, adwokatów, radców prawnych i doradców prawnych.

Praca pod redakcją Witolda Wołodkiewicza
Regulae Iuris. Łacińskie inskrypcje na kolumnach Sądu Najwyższego RP
Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2002

Gmach Sądu Najwyższego w Warszawie zbudowany został w sposób nadający mu wygląd pokrytego patyną czasu. Umieszczone na jego kolumnach łacińskie inskrypcje to dodatkowa „patyna intelektualna". Dobrym pomysłem było dołączenie polskiego tłumaczenia. Inskrypcje dają nam poczucie ciągłości cywilizacyjnej z Rzymem, prawem rzymskim, a także późniejszymi źródłami prawa, w dużym stopniu inspirowanymi rzymskimi wzorami. W pracy omówiono znaczenie prawa rzymskiego w procesie formowania współczesnego prawa i współczesnej kultury prawnej. Zamieszczono teksty 86 inskrypcji na kolumnach Gmachu Sądowego – wraz z komentarzem.

Andrzej Zieliński
Koszty sądowe. Komentarz. Wydanie III
Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2002

Trzecie wydanie Komentarza stanowi uzupełnioną wersję poprzednich wydań. Zmiany dotyczą aktualizacji orzecznictwa, aktów prawnych, a także literatury. Ze względu na odpowiednie stosowanie ustaw z 11 maja 1995 r. (Dz.U. Nr 74, poz. 368) o Naczelnym Sądzie Administracyjnym w postępowaniu przed NSA (art. 36 ust. 3 NSAU) w dziale C dodano przepisy o kosztach sądowych, które obowiązują w postępowaniu przed tym sądem. Oprócz komentarza, czytelnik otrzymuje pełny zbiór przepisów dotyczących kosztów sądowych w sprawach cywilnych.

Opracowała: *Agnieszka Metelska*